

**UCHWAŁA NR XLV/ 13/2010
RADY GMINY BODZECHÓW
z dnia 5 marca 2010r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Sudół

Na podstawie art.18 ust .1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2001 Nr 142, poz .1591 , późniejszymi zmianami) w związku z § 10 ust.2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków o trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi „ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U.Nr 38,poz 220)

Rada Gminy

Uchwała co następuje :

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Sudół stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Finansowanie przedmiotowego planu odbywać się będzie sukcesywnie w miarę możliwości uzyskania dofinansowania z zewnętrznych źródeł , wspomagających szeroko pojmowany rozwój obszarów wiejskich.

§ 3

Gmina Bodzechów zamierza zgłosić do dofinansowania w ramach PROW działania 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi zadanie p/n **”Budowa centrum rekreacyjno-sportowego w miejscowości Sudół. „**

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bodzechów.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Władysława Ćwik

UZASADNIENIE

Mieszkańcy miejscowości Sudół podczas zebrania wiejskiego podjęli uchwałę w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości .

W celu wykorzystania inicjatywy mieszkańców , dla poprawy warunków i jakości życia na wsi , jak również dla możliwości ubiegania się o dofinansowanie zadań objętych planem podjęcie uchwały uznaje się za zasadne .

Plan Odnowy Wsi Sudół został uzgodniony w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Kielcach. W/w organy odstąpiły od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, stwierdzając że jej realizacja nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko.




Plan Odnowy Miejscowości Sudół

Gmina Bodzechów

Kraków, luty 2010r.

Karta sprawdzająca:

<p>Opracowany przez</p>	
<p></p> <p><u>Akordbud-Consulting Sp. z o.o</u></p> <p>14 ul. Salwatorska</p> <p>30-109 Kraków</p> <p>61 tel.12/ 429 94</p>	

.p. **1.9. Opracowane przez:** **1.10. Podpis**

. . **mgr inż. MBA Janusz Kusch** .

. . **mgr inż. Ewa Daros** .

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SUDÓŁ	9
1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE.....	9
1.1.1. Lokalizacja	9
1.1.2. Historia Sudólu.....	10
1.1.3. Klimat.....	11
1.1.4. Przyroda.....	11
1.2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SUDÓŁ.....	11
1.2.1. Demografia.....	11
1.2.2. Bezrobocie.....	14
1.2.3. Rolnictwo i Gospodarka.....	21
1.2.4. Infrastruktura na terenie miejscowości Sudół.....	23
Komunikacja	23
Zaopatrzenie w wodę	24
Kanalizacja sanitarna.....	25
Gospodarka odpadami.....	26
Sieć gazowa.....	27
Sieć telekomunikacyjna.....	27
Sieć ciepłownicza.....	27
1.2.5. Atrakcyjność turystyczna miejscowości Sudół	27
Walory przyrodniczo krajobrazowe	29
1.2.6. Strefa społeczna na terenie miejscowości Sudół	29
Biblioteka	29
Placówki kulturotwórcze i działalność kulturalna.....	29
Oświata i sport	29
Służba zdrowia	29
Opieka społeczna.....	30
Bezpieczeństwo publiczne	30
1.2.7. Identyfikacja występujących problemów	30
2. ANALIZA ZASOBÓW WSI SUDÓŁ	31
2.1. INWENTARYZACJA ZASOBÓW WSI SUDÓŁ SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO	36
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI SUDÓŁ - ANALIZA SWOT	38
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ W LATACH 2010-2017 W MIEJSCOWOŚCI SUDÓŁ	41
5. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	42

Znaczne obszary na terenie Polski zagrożone są zjawiskami trwałej marginalizacji. Najbardziej zagrożone są obszary wiejskie, gdzie słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier zrównoważonego rozwoju oraz rozwoju różnych form działalności pozarolniczej. Prowadzi to do zmniejszenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszarów wiejskich, a to z kolei prowadzi do dalszego pogłębiania dysproporcji pomiędzy terenami wiejskimi i miejskimi. Nie tylko braki w infrastrukturze technicznej, ale także nieodpowiednie zaspokojenie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców wsi powodują, że życie na wsi staje się coraz mniej atrakcyjne.

Aby przeciwdziałać tej sytuacji należy rozpocząć łańcuch zmian, począwszy od miejsca zamieszkania i najbliższego otoczenia. Zmiany te muszą dotyczyć wszystkich sfer życia: poprawy infrastruktury technicznej, sposobów działalności gospodarczej, zagospodarowania przestrzeni publicznej, bezpieczeństwa, komunikacji, zaspokojenia potrzeb duchowych i estetycznych.

Wszystkie te ogniwa składają się na zadowolenie mieszkańców z życia na wsi, zaangażowanie w rozwój gospodarczy i ekonomiczny wsi.

Poniższe opracowanie przedstawia Plan Odnowy Miejscowości Sudół. Zawiera wizję rozwoju wsi oraz ustalenie priorytetów rozwojowych, celów i projektów.

Efekty odnowy wsi można obserwować na różnych poziomach: w sferze gospodarczej, ekonomicznej, społecznej.

1. Charakterystyka miejscowości Sudół

1.1. Podstawowe informacje

1.1.1. Lokalizacja

Miejscowość Sudół jest jednym z 27 sołectw Gminy Bodzechów.

Gmina Bodzechów położona jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie ostrowieckim okalając miasto Ostrowiec Świętokrzyski z wyjątkiem północno-zachodniej części miasta sąsiadując: od zachodu i północnego zachodu z gminą Kunów, od północy z gminą Sienno (która należy do województwa mazowieckiego), od południowego zachodu z gminą Waśniów, od południa częściowo z gminami: Waśniów, Sadowie i Ćmielów, od wschodu z gminą Ćmielów, od północnego wschodu z gminą Bałtów. Swoim zasięgiem obejmuje 27 wsi. Sołectwa w gminie Bodzechów to: *Bodzechów, Broniszowice, Chmielów, Denkówek, Goździelin, Gromadzice, Jędrzejowice, Jędrzejów, Kosowice, Magonie, Miłków, Mirkowice, Mychów, Mychóww Kolonia, Nowa Dębowa Wola, Podszkodzie, Przyborów, Romanów, Sarnówek Duży, Sarnówek Mały, Stara Dębowa Wola, **Sudół**, Szewna, Szwarszowice, Szyby, Świrna, Wólka Bodzechowska.*

Powierzchnia gminy wynosi 122,8 km², w 27 wsiach mieszka obecnie 13 946 osób, co stanowi 8,5% ogółu populacji powiatu ostrowieckiego. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 110 osób na km². Największe powierzchniowo sołectwa to Sudół i Bodzechów.

Cały teren gminy leży w dorzeczu rzeki Wisły. Geologicznie teren gminy obejmuje trzon paleozoiczny Gór Świętokrzyskich i ich mezozoiczne obrzeżenie. Generalnie starsze podłoże pokryte jest utworami czwartorzędowymi akumulacji lodowcowej (piaski, żwiry, gliny, ropy, pyły) i akumulacji rzecznej (mady i piaski rzeczne).

Gmina ma dobre połączenie komunikacyjne z innymi ośrodkami jak Skarżysko-Kamienna, Sandomierz, Ożarów. Najważniejsze arterie komunikacyjne przebiegające przez teren gminy stanowią: droga krajowa Nr 9 Radom – Rzeszów, droga wojewódzka Nr 751 Suchedniów – Ostrowiec, droga wojewódzka Nr 755 Ostrowiec – Zawichost, droga wojewódzka Nr 754 Ostrowiec – Bałtów.

Podmiejsko-rolniczy charakter gminy stwarza znaczne możliwości rozwojowe dla jej mieszkańców.

Niewątpliwym atutem Gminy jest niezdegradowane środowisko naturalne sprzyjające rozwojowi ekologicznego rolnictwa oraz bazy turystyczno-wypoczynkowej. Gmina należy do regionu o niezwykle cennych walorach krajobrazowych. Znaczna część obszaru znajduje się w strefie Obszaru Chronionego Krajobrazu rzeki Kamiennej.


Położenie miejscowości Sudół

Sudół – to wieś położona w gminie Bodzechów, powiecie ostrowieckim, województwie świętokrzyskim (współrzędne geograficzne: 50° 58' N, 21° 28' E) oddalona o ok. 6 km na wschód od Ostrowca Świętokrzyskiego. Wg danych UG Bodzechów wieś liczy 884 mieszkańców (stan na 31.12.2007r.). Przez miejscowość przebiega niebieski szlak turystyczny z Lysej Góry do Łętkowic.

Sudół graniczy od północy z miejscowością Stara Dębowa Wola i Magonie, oraz Gmina Bałtów od wschodu z Gminą Ćmielów Grójcem, od południa z Wólą Bodzechowską i Baranowem od zachodu z Ostrowcem Świętokrzyskim.



Źródło: Mapa – Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów

 Miejscowość Sudół

1.1.2. Historia Sudołu

Miejscowość Sudół, będąca jednym z sołectw gminy Bodzechów powstała za panowania dynastii Jagiellonów. Pierwszy zapis źródłowy o gminie pochodzi z 1414 roku. W ciągu wieków, Bodzechów jako wieś i gmina oraz należące do niej sołectwo Sudół przechodziło różne okresy historyczne w dawnym powiecie opatowskim i historii dawnego województwa kieleckiego. Od 1795 roku Sudół pozostawał w zaborze austriackim, od 1809 w Księstwie Warszawskim, a od 1815 w Królestwie Polskim.. Historyczną datą dla miejscowości Sudół jest 3 maja 1863 roku kiedy to przy folwarku Limierze w miejscowości Sudół odbyła się potyczka oddziałów powstańczych dowodzonych przez D. Czachowskiego z oddziałami moskiewskimi dowodzonymi przez majora Ilję Klewcową. Oddziały moskiewskie prowadzone przez mjr.Klewcową do Ostrowca zaatakowały 5 maja 1863 r blisko 1000 -osobowy oddział Dionizego Czachowskiego. Polacy wytrzymali natarcie a następnie rozbili kolumnę wojsk rosyjskich. W czasie starcia zginął dowódca mjr. Ilja Klewcow oraz 90 żołnierzy rosyjskich, ze strony polskiej zginęło 8 powstańców. Obecnie w miejscu bitwy, w Sudole przy drodze z Ostrowca do Bałtowa znajduje się pomnik powstańców w formie głazu narzutowego a w odległości około 500

m - mogiła powstańców.

W latach 1975 -1998 miejscowość Sudół należało administracyjnie do województwa kieleckiego.

1.1.3. Klimat

Pod względem klimatycznym opisywany obszar jest słabo zróżnicowany i należy w klasyfikacji Romera do klimatów Wyżyn Środkowych. Inne klasyfikacje sytuują go w obszarze granicznym przejściowym od klimatów wyżynnych do klimatów nizinnych. Średnia temperatura roczna powietrza wynosi $+7,3/7,4^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ($+17,3^{\circ}\text{C}$), najchłodniejszym styczeń ($-3,5^{\circ}\text{C}$). Przeważają wiatry z sektora zachodniego.

1.1.4. Przyroda

Obszar Gminy Bodzechów, w tym rezerwatu położonego na jej terenie, posiada silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaiceniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb a także działalnością ludzką. Siedliska oligotroficzne występują na terenach piaszczysto-ilastych pokrytych osadami plejstoceńskimi. Są to świeże bory sosnowe i bory mieszane występujące w Lasach Hłzeckich. W tych lasach spotkać można rzadkie i prawnie chronione rośliny: wawrzynek główkowy, wisienka stepowa, zawilec wielokwiatowy, len złocisty, aster gawędka. Osobliwością florystyczną są murawy i zarośla kserotermiczne ze stepową ostnicą Jana.

Na lessowych glebach Wyżyny Sandomierskiej na prawym brzegu Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne łąkowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami takimi jak: tojad dzióbaty, tojad mołdawski, pluskwica europejska i dzwoniecznik wonny. We fragmentach borów mieszanych i łąkowych, muraw i zarośli kserotermicznych występują rośliny prawnie chronione i rzadkie takie jak: powojnik prosty, oleśnik górski, obuwik pospolity, ostrożeń pannoński, naparstnica wielokwiatowa i inne.

Charakterystyka miejscowości Sudół

Demografia

Gmina Bodzechów wg danych Urzędu Gminy – stan na dzień 31.12.2009r. była zamieszkała przez **13 946**. Wskaźnik feminizacji wynosi 106 kobiet na 100 mężczyzn. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,8%, produkcyjnym 61,5%, a poprodukcyjnym 18,7% ogółu mieszkańców. Wskaźniki obciążenia demograficznego przedstawiają się następująco:

- ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 61 osób,
- ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – 94,4 osób,
- ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – 30,4 osób.

W 2008r. wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności przyjmował wartość ujemną, wynoszącą - 2,5. Z kolei saldo migracji na terenie Gminy było dodatnie i wynosiło 46 osób.

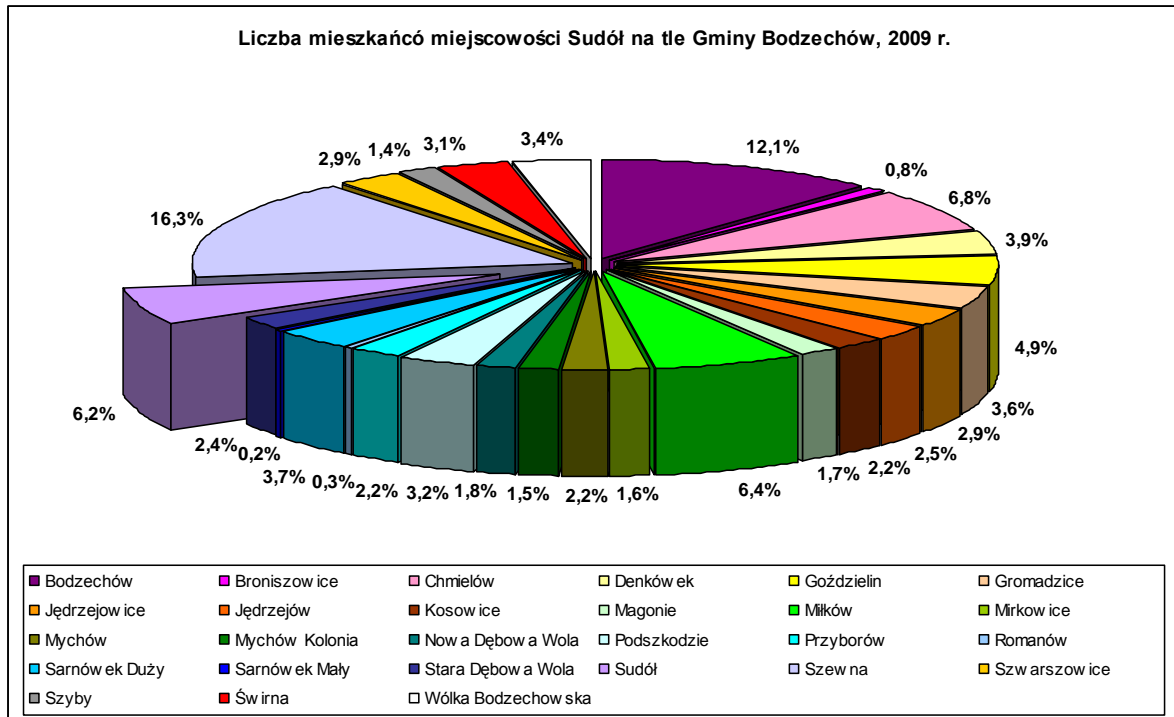
Na dzień 31.12.2009r. miejscowość Sudół liczyła **859** mieszkańców. Ludność Sudółu stanowi ok. 6,15% ogółu ludności Gminy. Z uwagi na brak danych demograficznych GUS dotyczących poszczególnych sołectw Gminy do celów zaprezentowania zaludnienia wsi na tle pozostałych sołectw wykorzystano dane Urzędu Gminy dotyczące liczby mieszkańców. Liczba stałych mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Bodzechów przedstawia się następująco (zabudowa rozproszona, domki jednorodzinne):

.p.	1.18. Nazwa	19. Liczba mieszkańców
.	Bodzechów	1.22. 1 683
.	Broniszowice	1.25. 108
.	Chmielów	1.28. 945
.	Denkówek	1.31. 541
.	Goździelin	1.34. 689
.	Gromadzice	1.37. 508
.	Jędrzejowice	1.40. 405
.	Jędrzejów	1.43. 353
.	Kosowice	1.46. 300
0	Magonie	1.49. 236
1	Miłków	1.52. 896
2	Mirkowice	1.55. 218
3	Mychów	1.58. 304

4	Mychów Kolonia	1.61.	208
5	Nowa Dębowa Wola	1.64.	246
6	Podszkodzie	1.67.	450
7	Przyborów	1.70.	303
8	Romanów	1.73.	41
9	Sarnówek Duży	1.76.	511
0	Sarnówek Mały	1.79.	25
1	Stara Dębowa Wola	1.82.	330
2	Sudół	1.85.	859
3	Szewna	1.88.	2 270
4	Szwarszowice	1.91.	411
5	Szyby	1.94.	200
6	Świrna	1.97.	435
7	Wólka Bodzechowska	1.100.	471

1.101.	RAZEM	1.102.	13 946
---------------	--------------	---------------	---------------

Źródło: Urząd Gminy Bodzechów, stan na 31.12.2009r.



Bezrobocie

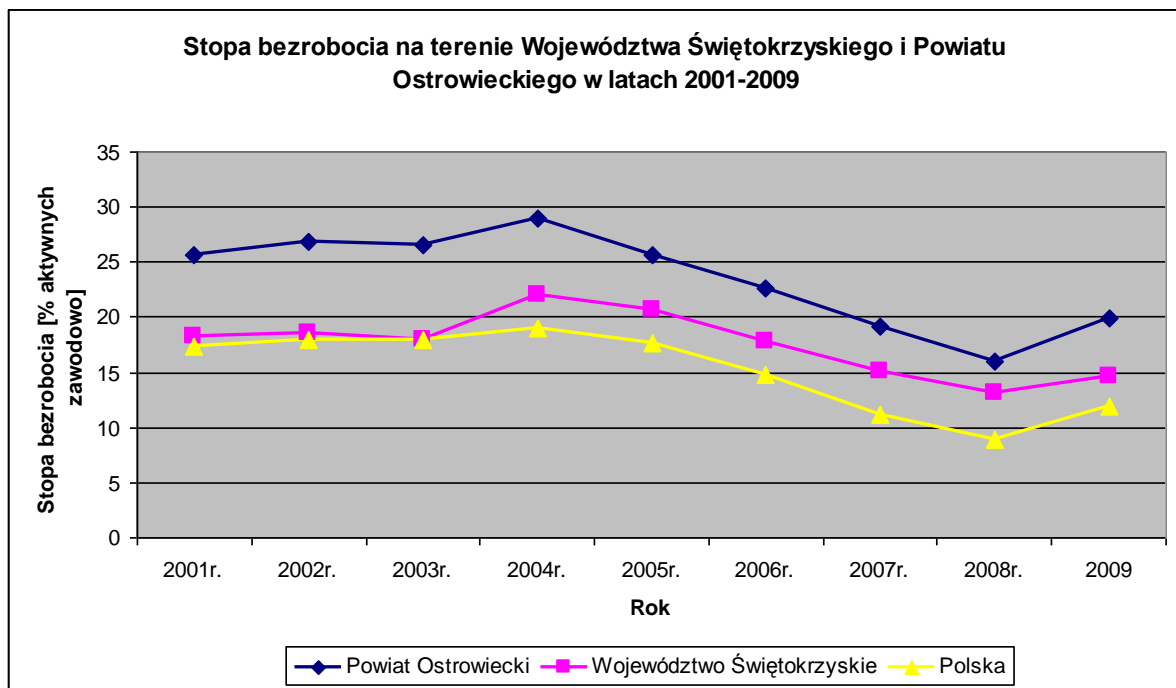
Bezrobocie jest dla wielu rodzin czynnikiem, który powoduje degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, a tym samym potęguje biedę.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim stopa bezrobocia na terenie powiatu ostrowieckiego na dzień 31.12.2009 roku wynosiła 19,9% i była wyższa niż odpowiednio, stopa bezrobocia dla województwa świętokrzyskiego (14,7%) oraz dla kraju (11,9%). Z analizy danych GUS stopa bezrobocia kształtowała się na przestrzeni lat 2001- 2009 następująco:

Stopa bezrobocia [%] na terenie Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Ostrowieckiego _____ lata 2001 – .2009:

03. Rok 04. Powiat 05. Województwo 06. Polska
 Ostrowiecki Świętokrzyskie

Źródło: GUS, Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów



Ze względu na fakt iż, Powiatowe Urzędy Pracy nie prowadzą statystyk dla poszczególnych miejscowości, odniesiono się do danych uzyskanych dla Gminy Bodzechów. Struktura bezrobocia dla poszczególnych miejscowości jest w przybliżeniu podobna do struktury bezrobocia w całej Gminie.

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, na koniec grudnia 2009r. na terenie Gminy Bodzechów liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 1168. Stanowili oni 12,35% bezrobotnych powiatu. W stosunku do końca 2008r. liczba bezrobotnych wzrosła o 279 osób. Zaledwie 24,6% osób bezrobotnych uprawnionych było do zasiłku. Bezrobotni do lat 25, a więc głównie absolwenci i osoby nie posiadające jeszcze doświadczenia zawodowego, stanowili 19,9% (233 osoby) zarejestrowane. Niepokojącym jest fakt, iż osoby długotrwale bezrobotne (powyżej 6 miesięcy pozostawania bez pracy) stanowiły aż 52,2% (610 osób) populacji osób pozostających bez pracy. Kolejnym problemem jest wysoki odsetek osób bezrobotnych bez stażu pracy (235 osób) i bez doświadczenia zawodowego (169 osób), które stanowią łącznie

34,5% zarejestrowanych bezrobotnych. Status bezrobotnego na terenie Gminy Bodzechów posiadały 52 osoby niepełnosprawne.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost osób bezrobotnych w porównaniu do końca roku 2008. zarówno na terenie Gminy, jak i całego Powiatu Ostrowieckiego. Na koniec roku 2008 na terenie powiatu ostrowieckiego bez pracy pozostawało 7331 osób gdy tymczasem na koniec roku 2009 9454 osoby, podobnie sytuacja wygląda na terenie Gminy Bodzechów, gdzie w na koniec roku 2008 bez pracy pozostawało 889 osób a na dzień 31.12.2009r. 1168 osoby tj o 279 osób więcej.

Struktura bezrobocia na terenie Gminy Bodzechów przedstawiała się następująco:

		44.	31.12.2007r.	45.	31.12.2008r.	46.	32.12.2009r.
3.	Wyszczególnienie	7.	Lic zba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim	8.	Lic zba bezrobotnych w Gminie Bodzechów	9.	Lic zba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim
		10.	Lic zba bezrobotnych w Gminie Bodzechów	11.	Lic zba bezrobotnych w powiecie ostrowieckim	12.	Lic zba bezrobotnych w Gminie Bodzechów

153.	Ogółem	4.	86	5.	11	6.	73	7.	88	8.	94	9.	11
			45		12		31		9		54		68
0.	W tym bez prawa do zasiłku	1.	72	2.	95	3.	59	4.	71	5.	71	6.	88
			75		1		01		7		11		1

1.167. Bezrobotni według wieku

8.	15-17 lat	59.	x	70.	x	71.	x	72.	x	73.	x	74.	x
5.	18-24 lat	6.	16	7.	21	8.	13	9.	13	10.	19	11.	23
			48		1		00		1		25		3
2.	25-34 lat	3.	25	4.	31	5.	21	6.	27	7.	29	8.	34
			04		9		81		5		04		4
9.	35-44 lat	10.	16	11.	22	12.	14	13.	18	14.	17	15.	25
			85		2		73		4		74		9
6.	45-54 lat	7.	22	8.	28	9.	18	10.	23	11.	21	12.	25
			13		3		08		2		53		3
3.	50-59 lat	4.	52	5.	67	6.	49	7.	54	8.	59	9.	65
			5				3				6		
0.	60 lat i	1.	70	2.	10	3.	76	4.	13	5.	10	6.	14

więcej

2

1.217. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

8.	Wyższe	9.	71	10.	72	11.	71	12.	68	13.	10	14.	10
		8				3			56			0	
5.	Policealne i średnie zawodowe	16.	21	17.	25	18.	16	19.	18	20.	22	21.	28
		12		5		73		9		64		3	
2.	Ogólnokształcące	13.	91	14.	85	15.	80	16.	73	17.	10	18.	11
		3				3			71			7	
9.	Zasadnicze zawodowe	10.	24	11.	33	12.	21	13.	26	14.	27	15.	36
		95		9		42		9		92		7	
6.	Podstawowe i niepełne podstawowe	17.	24	18.	36	19.	20	20.	29	21.	22	22.	30
		07		1		00		0		71		1	

1.253. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę

4.	Do 1 miesiąca	15.	76	16.	81	17.	88	18.	94	19.	10	20.	11
		5				0			77			5	
1.	1-3 miesięcy	2.	13	3.	15	4.	15	5.	17	6.	17	7.	22
		65		1		21		3		79		9	
8.	3-6 miesięcy	9.	11	10.	15	11.	12	12.	14	13.	19	14.	21
		38		2		34		4		19		4	
5.	6-12 miesięcy	16.	13	17.	16	18.	11	19.	12	20.	22	21.	27
		56		2		75		1		70		4	
2.	12-24	13.	14	14.	23	15.	98	16.	12	17.	12	18.	16

miesiące	10	3	7	3	87	9
9. Powyżej 24 miesiące	10. 26	11. 33	12. 15	13. 23	14. 11	15. 16
	11	3	34	4	22	7

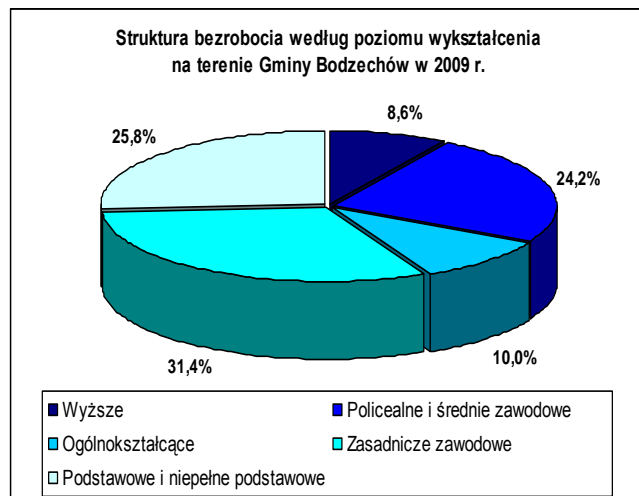
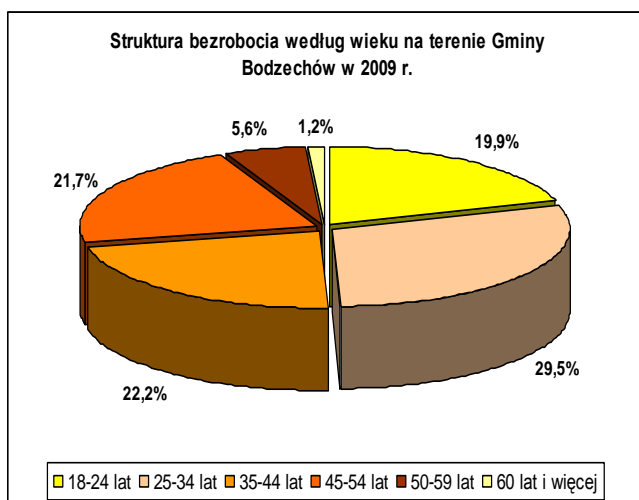
1.296. Bezrobotni według stażu pracy

7. Do 1 roku	8. 13	9. 15	10. 11	11. 12	12. 13	13. 16
	11	7	11	9	69	9
4. 1-5 lat	15. 17	16. 25	17. 16	18. 21	19. 21	20. 27
	45	7	21	7	22	3
1. 5-10 lat	2. 99	3. 13	4. 87	5. 10	6. 11	7. 14
	0	7	3	6	35	7
8. 10-20 lat	9. 14	10. 16	11. 11	12. 12	13. 14	14. 17
	48	9	84	7	80	5
5. 20-30 lat	16. 98	17. 11	18. 85	19. 12	20. 11	21. 14
	6	6	0	2	14	5
2. 30 lat i więcej	13. 17	14. 19	15. 18	16. 19	17. 26	18. 24
	5		6		7	
9. Bez stażu	10. 19	11. 25	12. 15	13. 16	14. 19	15. 23
	90	7	06	9	67	5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim

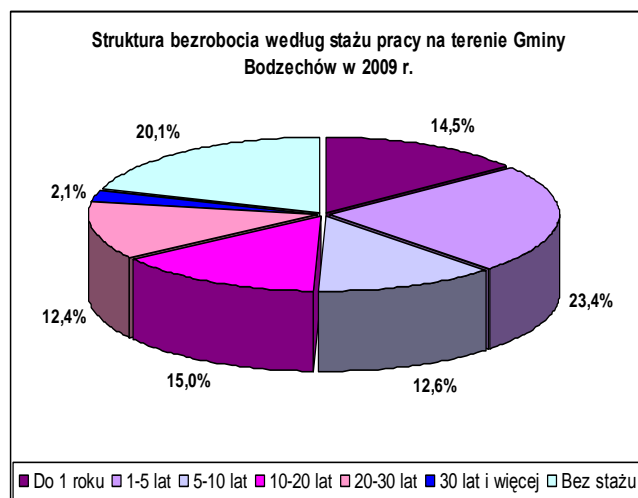
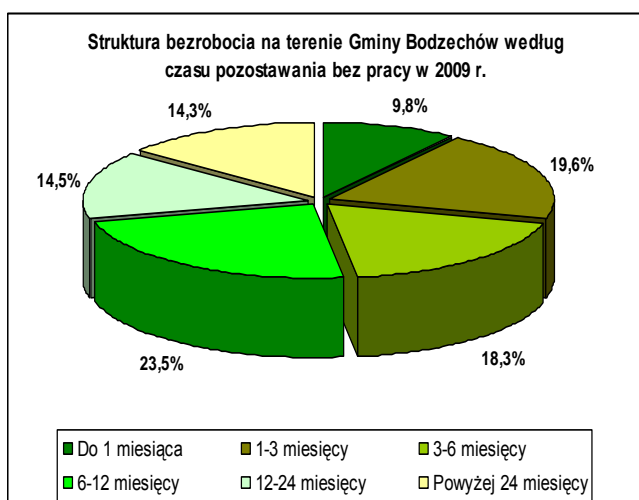
Powyższe dane wskazują, że wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,4%) podstawowym i niepełnym podstawowym (25,7%) a także policealnym i średnim zawodowym (24,2%) – łącznie grupa ta obejmuje 81,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszą, choć nadal znaczną grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem wyższym – 8,5 %. Jeżeli chodzi o wiek bezrobotnych, największą grupę stanowią ludzie w wieku 25-34 lat (29,4%), osoby w wieku 35- 44 lata (22,2%) oraz osoby w wieku 45-54 lata (21,7%). Niepokojącym zjawiskiem jest fakt iż wielu ludzi młodych ma problemy ze znalezieniem pracy – ponad 49,4% to osoby do 34 roku życia. Bezrobotni pomiędzy 35-54 rokiem życia stanowią aż 43,8%. Ma to duży związek z sytuacją panującą w gospodarce Bodzechowa – niewystarczająca liczbą firm z sektora MŚP, w których ludzie mogliby znaleźć zatrudnienie. Tak niekorzystny układ będzie skutkował odpływem potencjału do większych aglomeracji miejskich, głównie Ostrowca Świętokrzyskiego, Kielc. Najmniejszy odsetek bezrobotnych

stanowią osoby w wieku 50-59 lat (5,6%) oraz 60 lat i więcej (1,2%).



Wiek i wykształcenie są bardzo ważnymi czynnikami determinującymi sytuację, nie tylko ludzi bezrobotnych, na rynku pracy. Im wykształcenie wyższe, tym większe możliwości znalezienia ciekawej i satysfakcjonującej pracy. Pracodawcy chętniej zatrudniają osoby z doświadczeniem zawodowym, które w większym stopniu charakteryzuje ludzi w wieku średnim. Osobom młodym o niskim poziomie wykształcenia, bez doświadczenia najtrudniej jest konkurować na rynku pracy.

Analizując długość stażu pracy osób bezrobotnych w Bodzechowie można zauważyć, iż 20,1% z nich, to ludzie bez stażu pracy, a 23,4% osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Spory odsetek stanowią także osoby ze stażem do 1 roku, bo 14,5%. Łącznie bezrobotni bez stażu i krótkim stażem pracy stanowią łącznie 58,0% wszystkich zarejestrowanych. Potwierdza to prawidłowość, że ludzie młodzi mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia i utrzymaniem się na rynku pracy. Rozpatrując bezrobocie pod kątem czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez niej od 6 – 12 miesięcy 23,5%. Oraz osoby pozostające bez pracy od 1 – 3 miesięcy 19,6%. Najmniejszy odsetek stanowią osoby pozostające bez pracy przez okres do 1 miesiąca – 9,8%.



W przybliżeniu można stwierdzić, że bezrobotna ludność **Sudołu** stanowi ok. 9 % ogółu bezrobotnych Gminy Bodzechów. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi o zerowym stażu pracy, z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Niska jest liczba umów absolwenckich, rozpoczętych staży, podjętych szkoleń.

Według danych US w Kielcach w 2008r. na terenie Gminy Bodzechów zarejestrowane były zgodnie z rejestrem Regon 1004 podmioty gospodarcze z czego najwięcej bo 428 w handlu i naprawach. Zatrudnionych.

Rolnictwo i Gospodarka

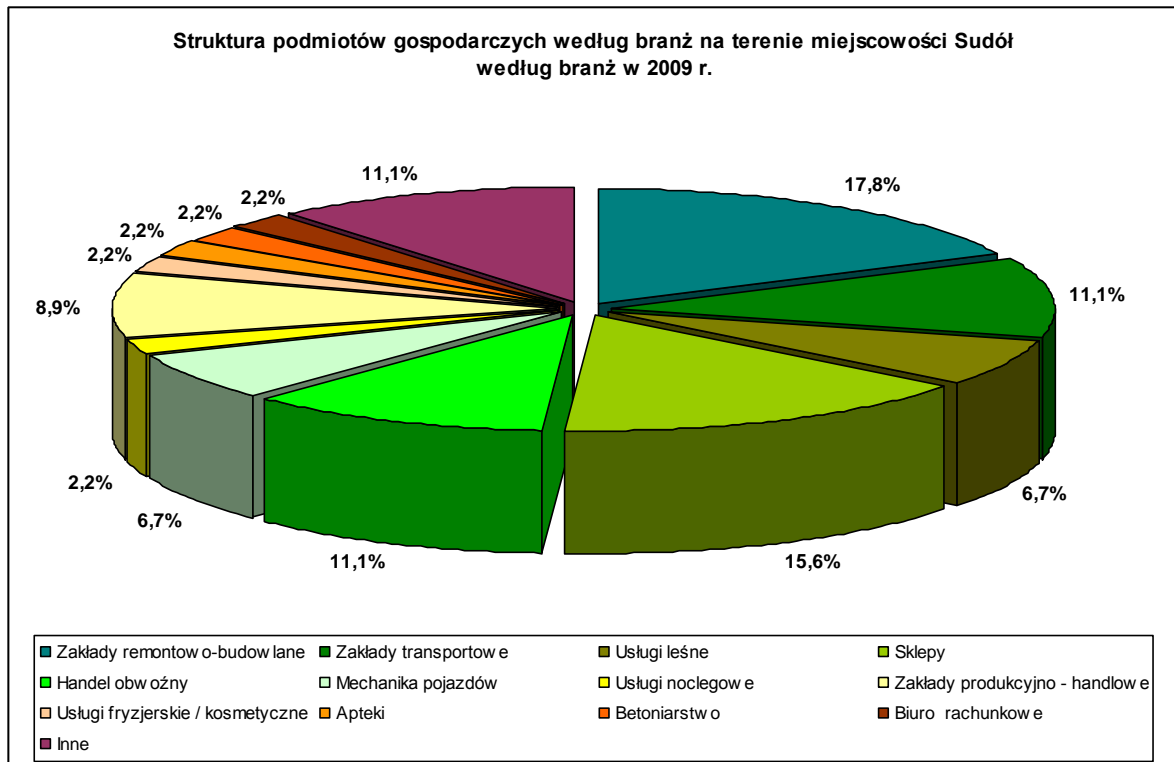
Podstawowym zajęciem mieszkańców wsi Sudół, jak i całej Gminy Bodzechów jest rolnictwo. W miejscowości Sudół występuje dwuzawodowość właścicieli gospodarstw rolnych, co maskuje znaczenie tej branży w strukturze zatrudnienia mieszkańców. Dominują gospodarstwa rolne do 1 ha i 1-2 ha. Na terenie miejscowości występuje 80 gospodarstw rolnych, ogólna liczba gospodarstw na terenie miejscowości wynosi 165. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla miejscowości wynosi 4,5 ha. Największą część gruntów na terenie Sudołu to grunty leśne, częściowo orne. Występujące w rejonie Sudołu gleby zaliczają się do kompleksu żytinio – ziemniaczanego, o słabych walorach rolniczych. Wśród zwierząt gospodarskich dominuje hodowla trzody chlewnej oraz bydła mlecznego i mięsnego. Drób ma znaczenie głównie w chowie przyzagrodowym.

Obserwuje się trudności ze zbytem produktów rolnych, ze względu na brak stałych odbiorców. Większość produktów rolnicy zbywają na targu miejskim. Większe partie zbóż sprzedawane są do Zakładów Zbożowych w Opatowie i Niewachlowie.

Na terenie wsi Sudół wg wypisu z Rejestru Ewidencji Działalności Gospodarczej Gminy Bodzechów na koniec 2009r. zarejestrowane było 45 podmiotów gospodarczych, co stanowi około 8% ogółu podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy. Przeważa sektor prywatny nad publicznym, jednakże w sektorze tym dominują małe firmy jedno lub kilkuosobowe. Rodzaje branż działalności gospodarczej w miejscowości Sudół w 2009r. przedstawia poniższa tabela:

Branża	Liczba zarejestrowanych podmiotów gosp. na terenie miejscowości Sudół
Zakłady remontowo-budowlane	8
Zakłady transportowe	5
Usługi leśne	3
Sklepy	7
Handel obwoźny	5
Mechanika pojazdów	3
Usługi noclegowe	1
Zakłady produkcyjno - handlowe	4
Usługi fryzjerskie / kosmetyczne	1
Apteki	1
Betoniarstwo	1
Biuro rachunkowe	1
Inne	5
Razem	45

Źródło: Zestawienie na podstawie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej, Gm. Bodzechów stan na 31.12.2009r.



Najliczniejszą grupę wśród podmiotów gospodarczych stanowią firmy remontowo budowlane, jednostki handlowe, usługowo – budowlane, usługi transportowe.

Miejscowość Sudół posiada wszelkie predyspozycje do rozwoju turystyki i agroturystyki. Przesądza o tym bogactwo krajobrazu, środowiska naturalnego i bliskość zabytków. Rozwój ten może spełniać rolę czynnika wzrostu i pełnić funkcję instrumentu wspomagającego restrukturyzację i przemiany społeczno-gospodarcze. Turystyka wywołuje również zmiany wtórne struktury branżowej poprzez pobudzenie rozwoju usług i handlu.

Firmy w Sudole:

- Anbud Firma Usługowo – Handlowa Andrzej Osojca
- Bionatura Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo – Usługowe Piotr Rosół
- Zakład Produkcyjny Stanisław Mazgaj
- Ekol Jacek Gredka
- Automix s.c.

Źródło: strony internetowe http://www.emiasto.org/firmy_sudol.html,

Gospodarczymi atutami miejscowości są:

- Położenie miasta w pobliżu Ostrowca Świętokrzyskiego – większego ośrodka miejskiego, który stanowi rynek zbytu oraz stwarza możliwość kooperacji,
- Bliskość placówek kulturalnych, sportowych i oświatowych w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Znakomite warunki geograficzne pozwalające na rozwijanie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, agroturystyki.

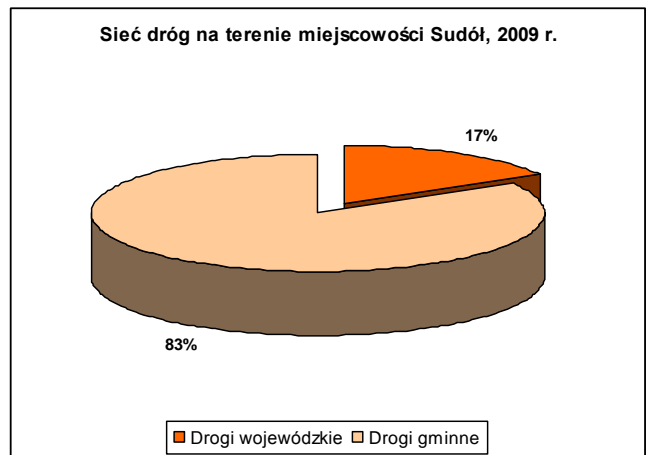
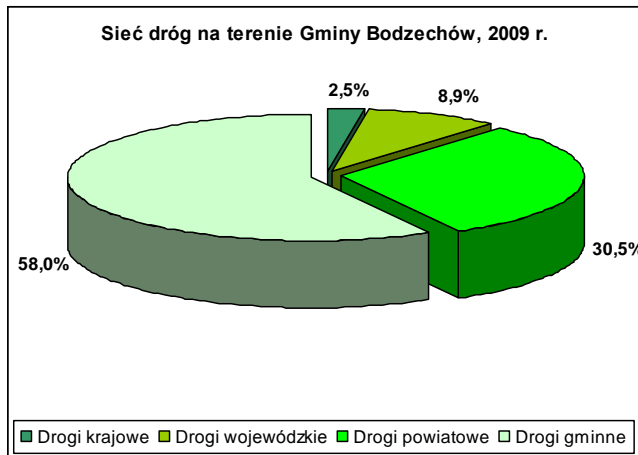
1.2.4. Infrastruktura na terenie miejscowości Sudół

Komunikacja

Długość dróg na terenie miejscowości Sudół wynosi łącznie 12 km. Stanowi to 6% długości wszystkich rodzajów dróg na terenie Gminy Bodzechów. Drogi gminne stanowią 83,33 % ogółu dróg na terenie miejscowości a drogi wojewódzkie 16,6%.

346. Rodzaj dróg	347. Gmina Bodzechów		1.348. Wieś Sudół		1.351. Opis
	349. Długość [km]	350. Liczba	350. Długość [km]	351. Liczba	
2. Drogi krajowe	1.353.	5	1.354.	1	5.
6. Drogi wojewódzkie	1.357.	17,85	1.358.	2	9. droga Nr 754 Ostrowiec – Bałtów
0. Drogi powiatowe	1.361.	61	1.362.	1	3.
4. Drogi gminne	1.365.	116	1.366.	10	7. Drogi utwardzone, nawierzchnia asfaltowa
8. Razem	1.369.	199,85	1.370.	12	1.

Źródło: Urząd Gminy Bodzechów



W ostatnich latach znacznie poprawiła się jakość dróg gminnych. Obecnie niemal wszystkie drogi są utwardzone. W razie potrzeb społecznych tworzone są nowe odcinki dróg. Na bieżąco wykonywane są remonty. Dla poprawy bezpieczeństwa przy większych drogach każdego roku powstają chodniki. Główne kierunki komunikacji PKS skierowane są na: Kielce, Lublin, Radom, Rzeszów, Skarżysko.

Zaopatrzenie w wodę

Miejscowość Sudół zaopatrywana jest w wodę ze studni w Magoniach o wydajności 9,5 m³/d. Woda poddawana jest procesowi odżelaziania i odmanganiania na Stacji Uzdatniania Wody w Magoniach. Długość sieci wodociągowej w Magoniach wynosi 8,8 km. Stan gospodarki wodnej na terenie Gminy i miejscowości Sudół przedstawia poniższa tabela:

372.	Wyszczególnienie	373.	Jednostka miary	374.	Gmina Bodzechów	375.	Miejscowość Sudół
376.	Długość sieci wodociągowej	377.	km	1.378.	190,6	1.379.	8,8
380.	Liczba przyłączy	381.	szt.	1.382.	3 350	1.383.	158
384.	Liczba osób objętych siecią wodociagową	385.	osoby	1.386.	13 310	1.387.	810
388.	Liczba dostarczonej wody	389.	m ³ /rok	1.390.	339 400	1.391.	18 899
392.	Ujęcie wody z jakiego zaopatrywana jest miejscowość (wydajność)	393.	-	1.394.	-	5.	St 1 i St 2 Magonie o wydajności 9,5 m ³ /d
396.	Stacja Uzdatniania Wody	397.	-	1.398.	-	9.	Odżelazianie, odmanganianie
						10.	SUW Magonie

Źródło: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie, stan na 31.12.2009r.

Kanalizacja sanitarna

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Bodzechów wynosi 7,6 km. Rurociąg powstał w wyniku inwestycji realizowanej w 2006r. Sieć przechodzi jedynie przez 3 miejscowości: Bodzechów, Goździelin, Denkówka. Miejscowość Sudół nie posiada sieci kanalizacyjnej. Stan gospodarki ściekowej na terenie Sudółu w porównaniu z Gminą Bodzechów przedstawia poniższa tabela:

01. Wyszczególnienie	02. Jednostka miary	03. Gmina Bodzechów	04. Miejscowość Sudół
5. Długość sieci kanalizacyjnej	406. km	1.407. 7,6	1.408. 0
9. Liczba przyłączy	410. szt.	1.411. 74	1.412. 0
3. Liczba osób objętych siecią kanalizacji sanitarnej	414. szt.	1.415. 648	1.416. 0
7. Liczba odprowadzonych ścieków	18. m ³ /rok	1.419. 22 895	1.420. 0
1. Oczyszczalnia ścieków	2.	3. Oczyszczalnia a Ścieków MNiK Ostrowiec Świętokrzyski	4. Oczyszczalnia Ścieków MNiK Ostrowiec Świętokrzyski

Źródło: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie, stan na 31.12.2009r.

Gmina Bodzechów nie posiada oczyszczalni ścieków. W miejscowości Bodzechów działa mała oczyszczalnia ścieków typu "Sebiofikon" przy Szkole Podstawowej w Bodzechowie o przepustowości 12,6 m³/d, co odpowiada RLM = 45. Jest ona własnością Gminy Bodzechów.

Podmiotem zarządzającym infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną oraz realizującym zadania gminy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z/s w Szewnie.

Gospodarka odpadami

Gmina Bodzechów nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Zmieszane odpady komunalne wywożone są na składowisko odpadów komunalnych firmy Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „JANIK” sp. z o.o., w którym to podmiocie gospodarczym Gmina Bodzechów posiada udziały. Nieczystości płynne wywożone do oczyszczalni w Ostrowcu Świętokrzyskim. Głównym odbiorcą odpadów komunalnych na terenie Gminy, a więc i miejscowości Bodzechów jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Bodzechowie z siedzibą w Szewnie. Z terenu miejscowości rocznie wywozi się 149,8 Mg odpadów komunalnych

Na terenie miejscowości prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, tzw. „u źródła”. Mieszkańcy gminy otrzymują bezpłatnie worki, na różne rodzaje śmieci (plastik, szkło kolorowe, szkło białe, papier) i są one odbierane przez pracowników GZGK.

Sieć gazowa

Na terenie miejscowości Sudół brak sieci gazowej.

Sieć elektryczna

Wieś Sudół jest zelektryfikowana. Dostawy energii elektrycznej do Gminy odbywają się liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kV. Sieć elektroenergetyczna Gminy jest dobrze rozwinięta. Wymaga ona jednak we fragmentach - w celu poprawy jakości i niezawodności zasilania - rozbudowy i modernizacji.

Sieć telekomunikacyjna

Mieszkańcy wsi Sudół objęci są siecią telekomunikacyjną. Na terenie gminy działa dwóch operatorów sieci telefonicznej stacjonarnej: TP SA oraz Netia SA. Ponadto gmina pokryta jest zasięgiem nadajników telefonii komórkowej.

Sieć ciepłownicza

Generalnie ogrzewanie obiektów oparte jest na bazie rozwiązań indywidualnych. Są nimi piece lub wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania. Najczęściej stosowanym paliwem jest węgiel, drewno, gaz. Na terenie miejscowości nie pozyskuje się energii ze źródeł odnawialnych.

1.2.5. Atrakcyjność turystyczna miejscowości Sudół

Na terenie miejscowości Sudół można wyróżnić następujące zabytki:

- Rezerwat archeologiczny „Krzemionki Opatowskie”
- Rezerwat Lisiny Bodzechowskie
- Pomnik powstańców z 1863 roku
- Mogiła powstańców z 1863 roku

Rezerwat archeologiczny „Krzemionki Opatowskie” - na terenie rezerwatu usytuowana jest jedna z największych w Europie neolitycznych kopalni krzemienia pasiastego. Na powierzchni około 400 ha zlokalizowano ponad 700 pionowych szybów od 3 do 11 metrów głębokich z zachowanymi śladami stemplowania, otworami i filarami. Z krzemienia pasiastego wyrabiano siekiery i dłuta. Opuszczone około 3 500 lat temu kopalnie porosły lasem, który dotrwał w pierwotnym stanie aż do początku XX wieku. Kopalnia została odkryta w 1922 roku, ale dopiero w roku 1985 oddano do zwiedzania pierwsza a roku 1990 druga podziemna trasa turystyczna prowadząca przez pogłębione neolityczne korytarze. Można tutaj zwiedzać kopalnię wyrobiska górnicze i szyby sprzed 4 tysięcy lat, szyby z podziemiami oraz ciekawe wystawy związane z historią kopalni. Wybudowany obok skansen – wioska neolityczna uatrakcyjnia pobyt w rezerwacie ukazując realia codziennego życia mieszkańców osad z epoki kamienia. W roku 1995 na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Krzemionki Opatowskie zostały wpisane do rejestru rezerwatów przyrody.

Rezerwat Lisiny Opatowskie – las mieszany, porastający wąwozy lessowe na prawym brzegu rzeki Kamianej. W drzewostanie występują 120 – letnie lipy i sosny oraz 200 – 300 letnie dęby.

Pomnik powstańców z 1863 roku – postawiony w Sudole, przy szosie z Ostrowca do Bałtowa, na skraju lasu granitowy głaz narzutowy zawierający żeliwną tablicę ze skrzyżowaną szablą i spisą oraz napis „ Miejsce walk powstańczych 1863 r Ostrowiec dn. 01.10.1970 r. Pomnik ogrodzony jest metalowym płotkiem. Do pomnika można dotrzeć niebieskim szlakiem turystycznym prowadzącym z Kunowa do Bałtowa.



Źródło :

www.powstanie1863.muzeumhistoriikielc.pl

Mogila powstańców z 1863 roku – położona około 500 m od Pomnika. Na mogile płyta z piaskowca, na której pod znakiem krzyża wryto napis : Powstańcom z 1863 roku poległym w walce o wolność Polski PTTK Ostrowiec. Płyta została położona na mogile przez Oddział PTTK w Ostrowcu w roku 1985.



Źródło :

www.powstanie1863.muzeumhistoriikielc.pl

W pobliżu miejscowości Sudół, przez teren Gminy przebiegają także szlaki turystyczne:

- *Ścieżka kapliczkowa* – wiodąca z Chmielowa i Szewnej w kierunku Ostrowca. Chmielów i Szewna należały do tej samej parafii, aż do lat 60 XX w. Wędrując po tej okolicy można napotkać liczne kapliczki szafkowe, krzyże i figury przydrożne. Pełniły one wieloraką funkcję: znaków granicznych czy orientacyjnych w bezmiarze chłopskich zagonów, ale najczęściej służyły ochronie życia i mienia wsi.
- *Ścieżka przyrodniczo-kulturowa* – składa się z 3 tras: *czerwonej*, wiodącej na zachód w kierunku Kunowa, *niebieskiej*, można na niej obejrzeć odkryte dymarki pochodzące z okresu rzymskiego I - III w. n.e., podziwiać panoramę Ostrowca i górnej części Chmielowa oraz łąk: Bielin i Świrzanek przylegających do Częstocic, wąwóz zwany Sikorcem, zobaczyć pozostałości po kurhanach i ruiny zamczyska z XVI w., dojść do punktu widokowego (250,5 m n.p.m.), z którego roztacza się przepiękny widok na Góry

Świętokrzyskie, lasy Przedgórze Hłzeckiego, Kunów i Ostrowiec, przejście przez wąwóz Haliska (który kończy się 150 m od przystanku przy szkole) i *żółtej* prowadzącej przez wąwóz Haliska, punkt widokowy (250 m n.p.m.), wąwóz Białą Droga, obok źródła z wodą o właściwościach leczniczych dla chorób oczu, przez Gaj, wąwóz prowadzący do Biechowa, Kroniec, wąwóz Chmielów – Udziów Górny.

- *Ścieżka miodowa*

Ponadto, Gminę Bodzechów przecinają trzy szlaki turystyczne:

- międzynarodowy „*Bursztynowy Szlak*”,
- „*Szlak Żółwia i Dinozaura*”,
- „*Szlak Śladami Witolda Gombrowicza*”.

Na terenie miejscowości znajduje się 1 obiekt oferujący pokoje gościnne – Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy Leśne Kąty. Obiekt posiada 80 miejsc noclegowych. W swojej ofercie posiada bogaty program kulturalno – rozrywkowy. Organizuje kulgii, zimowiska, zielone szkoły oraz wszelkiego rodzaju imprezy integracyjne.

Walory przyrodniczo krajobrazowe

Cała gmina Bodzechów, a więc także i miejscowość Sudół, leży w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu rzeki Kamiennej. Na terenie gminy istnieją obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej (Rezerwat przyrody „Lisiny Bodzechowskie”, Rezerwat Archeologiczno - Przyrodniczy „Krzemionki Opatowskie” - planowany do wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, pomniki przyrody w Szewnie i w Sudole, Obszar Chronionego Krajobrazu doliny Kamiennej). We wschodniej części doliny, położony jest rezerwat przyrody „*Lisiny Bodzechowskie*”, który tworzą drzewostany lasów mieszanych oraz liczne tu wąwozy i jary. W skład drzewostanu wchodzi stuletnie sosny, stu pięćdziesięcioletnie dęby, sosny, lipy, jawory, osiki, graby i klony. W składzie rezerwatu znajduje się dawny park podworski, a w bezpośrednim jego sąsiedztwie podworskie zabudowania gospodarcze, należące dawniej do sławnych rodów Małachowskich i Kotkowskich, skoliigaconych z Gombrowiczami.

Oprócz istniejących już obszarów chronionych, na terenie gminy znajduje się wiele wartościowych obiektów godnych ochrony takich jak: (planowany rezerwat w „*Gromadzicach*”, „*Warpie*” - pozostałości po dawnym górnictwie rud żelaza, stanowiska geologiczne w rejonie tzw. Wąwozu Zagajskiego, czy wskazane w „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania ...*” zespoły przyrodniczo krajobrazowe: „*Mychów – Jędrzejowice*”, „*Chmielów*”, „*Dolina Kamionki*”, „*Moczydło*” i inne.

1.2.6. Strefa społeczna na terenie miejscowości Sudół

Biblioteka

Na terenie wsi Sudół nie działa biblioteka..

Placówki kulturotwórcze i działalność kulturalna

Na terenie miejscowości brak domu kultury, świetlicy wiejskiej, nie działa Koło Gospodyń Wiejskich

Oświata i sport

Na terenie wsi Sudół brak jest szkoły zarówno podstawowej jak i gimnazjum. Nie funkcjonuje też żaden klub.

Służba zdrowia

Na terenie wsi Sudół brak jest ośrodka Zdrowia. Mieszkańcy Sudółu obsługiwani są przez Ośrodek Zdrowia w Bodzechowie, zlokalizowany przy ul. Szkolnej 7. Znajdują się tam następujące gabinety i poradnie: gabinet medycyny szkolnej, gabinet pielęgniarstwa środowiskowej-rodzinnej, gabinet zabiegowy, poradnia dla dzieci,

poradnia ginekologiczno-położnicza, poradnia lekarza POZ, poradnia medycyny pracy, poradnia stomatologiczna, pracownia fizjoterapii, punkt szczepień. W ośrodku pracuje 3 lekarzy, w tym: 1 internista, 1 pediatra oraz 1 stomatolog, a także 5 pielęgniarek, w tym 1 fizykoterapeuta. Zakład ma podpisane umowy z Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia z siedzibą w Kielcach na świadczenie usług z zakresu: podstawowej opieki zdrowotnej (świadczeń lekarza, świadczeń pielęgniarki, świadczeń położnej, świadczeń pielęgniarki szkolnej), leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, świadczeń specjalistycznych z zakresu poradni dla kobiet. Po godzinie 18.00 do godziny 8.00 następnego dnia, oraz w dni wolne od pracy niedziele i święta, ambulatoryjną i wyjazdową opiekę nad pacjentami sprawuje Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach – Pogotowie Ratunkowe w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na terenie wsi Sudół brak apteki.

Opieka społeczna

Na terenie Gminy Bodzechów opiekę w zakresie pomocy społecznej świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie z/s w Ostrowcu Świętokrzyskim. Obejmuje on pomocą socjalną najbardziej potrzebujące osoby w Gminie. Świadczy pomoc w zakresie zadań zleconych i własnych.

Bezpieczeństwo publiczne

Teren Gminy Bodzechów, a więc równocześnie miejscowości Sudół obsługuje Posterunek Policji w Bodzechowie podległy Komendzie Powiatowej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na terenie wsi nie działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej

1.2.7. Identyfikacja występujących problemów

Problemy dotyczą zarówno gospodarczej, społecznej, jak i ekonomicznej sfery życia mieszkańców wsi Sudół. Silne rozdrobnienie ziemi, wielkość i różnorodność źródeł dochodu, wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, brak zakładów przetwórczych i przemysłowych wpływają na niską przedsiębiorczość. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem – skierowanie na samozaopatrzenie w żywność, powodują niską wydajność pracy w rolnictwie. Duża skala ukrytego bezrobocia, bezrobocie agrarne, występowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia, problem bezrobocia wśród kobiet.

Występują braki infrastruktury – w szczególności stan dróg gminnych, wiejskich, dojazdowych do pól i gospodarstw, brak sieci kanalizacyjnej, mimo stosunkowo dobrego zwodociągowania miejscowości istnieje potrzeba modernizacji istniejących rurociągów. Konieczna staje się także budowa sieci kanalizacyjnej.

Braki w infrastrukturze społecznej, nie wpływają korzystnie na rozwój wsi. Brak biblioteki, możliwości zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, boiska sportowego – może doprowadzić do degradacji młodego pokolenia. Z kolei osoby starsze ze względu na brak Ośrodka Zdrowia mają trudności z uzyskaniem porady lekarskiej, co nie wpływa pozytywnie na zdrowotność mieszkańców. Brak OSP nie wpływa dodatnio na bezpieczeństwo miejscowości

2. Analiza zasobów wsi Sudół

Zasoby to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie, lub przyszłości w budowaniu, bądź realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze
- środowisko kulturowe
- dziedzictwo religijne i historyczne
- obiekty i tereny
- gospodarka, rolnictwo
- sąsiedzi i przyjezdni
- instytucje, ludzie, organizacje społeczne

Tabela. *Analiza zasobów*

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
- cenne przyrodnicze obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy			X	
• Osobliwości przyrodnicze				X
• Wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)			X	
• Podłoże, warunki hydrologiczne		X		
• Gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki				X
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				

- miejsca, osoby i przedmioty kultu				X
- święta, odpusty, pielgrzymki	X			
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne				X
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny				
-działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe			X	
- tradycyjne obiekty gospodarki wsi (kuźnie, młyny)		X		
- place i miejsca publicznych spotkań		X		
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Gospodarka i rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe				X
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X		
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Ośrodek Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			
- Stowarzyszenia	X			

Dane: Urząd Gminy Bodzechów

Tabela. *Jacy jesteśmy?*- *Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa*
Jaka jest nasza miejscowość?

5. Co ją wyróżnia? 6. Walory krajobrazu, nieskażone środowisko; mieszkańcy dobrze się znają; potencjał turystyczny i agroturystyczny.
7. Jakie pełni funkcje? 8. Wieś rolnicza i turystyczna z nielicznymi punktami handlowymi, usługowymi, zakładami.
9. Co daje utrzymanie? 0. Przede wszystkim rolnictwo i zatrudnienie w zakładach przemysłowych miasta Ostrowiec Świętokrzyski, drobna przedsiębiorczość, źródłem utrzymania dla osób starszych są renty i emerytury.
1. Kim są mieszkańcy? 2. Ludność rdzenna oraz napływowa.
3. Jak zorganizowani są mieszkańcy? 4. Brak stowarzyszeń, kół zainteresowań.
5. W jaki sposób rozwiązują problemy? 6. Dyskusje, konsultacje społeczne, współpraca z UG, zebrania organizacji społecznych, własna praca, pomoc sąsiedzka, pomoc społeczna.
7. Jak wygląda nasza wieś? 8. Brak ośrodka kultury, boiska, sportowego, szkoły przedszkola ośrodka zdrowia, na terenie wsi nie działają żadne stowarzyszenia
9. Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane? 0. Dożynki gminne
1. Jak wyglądają mieszkania i obejścia? 2. Obejścia z reguły zadbane.
3. Jaki jest stan otoczenia i środowiska? 4. Wieś nie objęta kanalizacją sanitarną, natomiast zwodociagowana jest w blisko 100%, dobra komunikacja, ale brak chodników przy drogach i oświetlenia ulicznego, drogi wymagają remontu.

- | | |
|---|--|
| 5. Jakie jest rolnictwo? | 6. Dominują mniejsze gospodarstwa rolne produkujące głównie na własne cele konsumpcyjne lub ewentualnie niewielka nadwyżka trafia na rynek, zazwyczaj lokalny. |
| 7. Jakie są powiązania komunikacyjne? | 8. PKS, własny transport, połączenia mikrobusowe. |
| 9. Co proponujemy dzieciom i młodzieży? | 0. Brak ofert dla dzieci i młodzieży, brak kółek zainteresowań |

Tabela. *Wizja stanu docelowego*
Jaka ma być nasza wieś za 10 lat?

- | | |
|---|--|
| 1. Co ma ją wyróżniać ? | 2. Estetyka, kompletna infrastruktura techniczna, dobrze utrzymane walory krajobrazu i nieskażone środowisko naturalne, dobrze utrzymane i wyeksponowane obiekty zabytkowe, produkty regionalne, miejscowa tradycja i kultura, dobrobyt i satysfakcja mieszkańców. |
| 3. Jakie ma pełnić funkcje? | 4. Mieszkaniowe, rolnicze, administracyjne, usługowe, turystyczne, rekreacyjne, agroturystyczne. |
| 5. Co ma dać utrzymanie? | 6. Rolnictwo, przetwórstwo, usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa, turystyka, agroturystyka, rzemiosło. |
| 7. Kim mają być mieszkańcy? | 8. Aktywni, zaradni i pracowici, posiadający wysokie poczucie świadomości lokalnej i folkloru, zaangażowani, w pełni identyfikujący się ze wsią. |
| 9. W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy? | 0. Stowarzyszenia, fundacje, grupy młodzieżowe, kluby sportowe, grupy kulturalne i folklorystyczne. |
| 1. W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy? | 2. Dyskusje, konsultacje społeczne, postulaty, stworzenie możliwości i aktywizacja do samodzielnego rozwiązywania problemów, wzajemna pomoc sąsiedzka. |
| 3. Jak ma wyglądać nasza wieś? | 4. Schludnie, dużo zieleni, dobrze utrzymane centrum wsi, wysoka estetyka przestrzeni, dobra dostępność komunikacyjna – drogi, parkingi z miejscami rekreacyjnymi i sportowymi (boiska, place zabaw, miejsca wypoczynku). |
| 5. Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane? | 6. Ludowe, folklor, sportowe, budowanie marek produktów lokalnych. |
| 7. Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia? | 8. Nowocześnie, wygodnie, estetycznie, zaopatrzone w niezbędną infrastrukturę, przyciągające agroturystów. |
| 9. Jaki ma być stan | 0. Taki jak obecny bądź lepszy. |

otoczenia i środowiska?

- | | |
|--|--|
| 1. Jakie ma być rolnictwo? | 2. Dochodowe, wyspecjalizowane, zmodernizowane, zmechanizowane. |
| 3. Jakie mają być powiązania komunikacyjne? | 4. Więcej bezpośrednich połączeń PKS, rozwój prywatnej komunikacji mikrobusowej. |
| 5. Co proponujemy dzieciom i młodzieży? | 6. Plac zabaw dla najmłodszych; boisko sportowe; organizacje imprez we współzawodnictwie sportowym, więcej wspólnych spotkań, kółka zainteresowań, udział w zespołach ludowych i folklorystycznych, przeglądach, festiwalach, nauka języków obcych i nowoczesnych narzędzi technologicznych (komputer, Internet). |

2.1. Inwentaryzacja zasobów wsi Sudół służąca ujęciu stanu rzeczywistego

W Sudole zlokalizowane są następujące placówki, obiekty:

- Ośrodek szkoleniowo - wypoczynkowy Leśne Kąty
- 7 sklepów,
- 8 zakładów remontowo – budowlanych
- 3 zakłady mechaniki pojazdowej
- 1 zakład fryzjerski
- 2 zakłady usług szklarskich
- 3 zakłady świadczące usługi leśne

Główne atrakcje turystyczne to:

Na terenie miejscowości Sudół można wyróżnić następujące zabytki:

- Rezerwat archeologiczny „Krzemionki Opatowskie”
- Rezerwat Lisiny Bodzechowskie
- Pomnik powstańców z 1863 roku
- Mogiła powstańców z 1863 roku

W pobliżu miejscowości, przez teren Gminy przebiegają także szlaki turystyczne:

- *Ścieżka kapliczkowa* ,

- Ścieżka przyrodniczo-kulturowa – składa się z 3 tras: czerwonej, niebieskiej i żółtej,
- Ścieżka miodowa

Ponadto, Gminę Bodzechów przecinają trzy szlaki turystyczne:

- międzynarodowy „Bursztynowy Szlak”,
- „Szlak Żółwia i Dinozaura”,
- „Szlak Śladami Witolda Gombrowicza”.

3. Ocena mocnych i słabych stron wsi Sudół - Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę SWOT można z równym powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia.

Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

zewnętrzne pozytywne - szanse. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia,

zewnętrzne negatywne - zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji lub powodzenie inwestycji. Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron,

wewnętrzne pozytywne - mocne strony, czyli atuty organizacji. Mocne strony to walory organizacji, które w pozytywny sposób wyróżniają ją pośród konkurencji. Mocne strony mogą być wynikiem wielkości organizacji, polegać na dużym udziale w rynku, niskich kosztach jednostkowych, dysponowania nowoczesną technologią, jakością produkcji itd.,

wewnętrzne negatywne - słabe strony organizacji. Słabe strony to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Mogą one dotyczyć całej organizacji, jak i jej części. Każda organizacja posiada słabe strony. Jednak zbyt duża ich ilość może spowodować, że organizacja nie utrzyma się na rynku konkurencyjnym, a inwestycja może przynieść straty, zamiast spodziewanych zysków.

Sporządzenie listy czynników i określenie trendów w otoczeniu i wewnątrz organizacji pozwala w kolejnym etapie ocenić siłę i wpływ na organizację i priorytetowe działania, które muszą zostać podjęte. Informacje uzyskane w trakcie analizy SWOT będą podstawą podejmowania kolejnych, strategicznych decyzji.

Na potrzeby niniejszego opracowania wybrano czynniki, które mają związek z rozpatrywanym obszarem.

Słabe strony, czyli strategiczne problemy do rozwiązania

Zjawiska ograniczające możliwości rozwoju wsi Sudół:

Lp.	Słabe strony
1	Konieczność remontu niektórych dróg gminnych
2	Brak placówek oświatowych – szkoły ,przedszkola
3	Brak placówki medycznej – ośrodka zdrowia
4	Brak miejsc gdzie dzieci i młodzież mogłaby spędzić wolny czas – domu kultury, klubu sportowego
5	Brak gospodarstw agroturystycznych
6	Brak sieci gazowej.
7	Silne rozdrobnienie ziemi, słabe powiązanie gospodarstw z rynkiem.
8	Niski stopień skanalizowania miejscowości
9	Niezadawalająca kondycja finansowa firm z sektora MŚP.
10	Słaba promocja kompleksowa wsi.
11	Brak sieci kanalizacyjnej
12	Brak boiska sportowego, palcu zabaw dla dzieci

Zagrożenia

Zjawiska negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju wsi Sudół, występowanie których jest

uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu:

Lp.	Zagrożenia
1	Zbiurokratyzowane, długotrwałe procesy inwestycyjne
2	Niedoinwestowanie terenów wiejskich, brak nakładów na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej.
3	Wzrost bezrobocia, brak perspektyw zawodowych dla młodzieży. Odpływ wykształconej kadry i lokalnego kapitału.
4	Wyjazdy mieszkańców w poszukiwaniu pracy (często za granicę).
5	Niestabilne prawo, nadmierny fiskalizm, biurokracja.
6	Trudności w pozyskaniu środków na dofinansowanie kluczowych inwestycji
7	Zniechęcenie społeczeństwa do aktywności spowodowane złą polityką państwa.
8	Niezadawalająca sytuacja finansowa społeczeństwa
9	Zagrożenie młodzieży patologiami społecznymi, degradacja młodzieży

Mocne strony, czyli atuty

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Sudół na który bezpośredni wpływ mają one same - mieszkańcy, władze samorządowe:

Lp.	Mocne strony, czyli atuty
1	Atrakcyjne położenie geograficzne
2	Dobre warunki do rozwijania różnych form turystyki i agroturystyki.
3	Położony na terenie miejscowości Rezerwat Przyrody Krzemionki Opatowskie, Lisiny Bodzechowskie
4	Istnienie sieci wodociągowej
5	Wysoka dostępność komunikacyjna, bliskie położenie Ostrowca Świętokrzyskiego.
6	Niezanieczyszczone środowisko naturalne – dobre warunki klimatyczne i zdrowotne.

Szanse

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Sudół występowanie, których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jego wpływu:

Lp.	Szanse
1	Fundusze unijne – dopłaty dla rolnictwa, pozyskiwanie środków na rozwój zasobów ludzkich, rolnictwa, przedsiębiorczości oraz potencjału społeczno-gospodarczego.
2	Czynniki historyczno- kulturowe nadające Gminie i wsi Sudół niepowtarzalny charakter.
3	Walory środowiska naturalnego - malowniczy krajobraz
4	Wykorzystanie walorów turystycznych i krajobrazowych – rozwój różnych form turystyki i agroturystyki.
5	Działania na rzecz postępu w zakresie infrastruktury społecznej.
6	Istnienie Ośrodka Szkoleniowo – wypoczynkowego z propozycją ciekawego programu dla turystów
7	Rozwój infrastruktury technicznej na terenie miejscowości (wodociągi, kanalizacja, układ drogowy).
18	Wykorzystanie bliskiego położenia Ostrowca Świętokrzyskiego

Do problemów wymagających najszybszego rozwiązania lub mogących spowodować przyspieszenie lokalnego rozwoju zaliczono:

- Budowa kanalizacji sanitarnej,
- Brak wykorzystania potencjału położenia geograficznego – słaba infrastruktura ruchu turystycznego,,
- Słabo rozwinięta turystyka i agroturystyka na terenie wsi,

- Budowa placu zabaw dla dzieci, boiska sportowego

4. Opis planowanych zadań w latach 2010-2017 w miejscowości Sudół

L.p.	Zadanie	Nakłady ogółem [tys. PLN]	Przewidywany okres realizacji w ujęciu kwartalnym	źródła finansowania
1	Budowa centrum rekreacyjno – sportowego w Sudole	550 000,00	III kwartał 2010 – IV kwartał 2011	PROW + JST
2	Budowa placu zabaw	40 000,00	III kwartał 2011	JST
3	Organizacja imprez rekreacyjno - sportowych	10 000,00	II kwartał 2010 – IV kwartał 2010	JST
	Razem	600 000,00		

5. Wykorzystane materiały

Podczas opracowywania *Planu Odnowy Miejscowości Sudół* wykorzystano następujące materiały:

- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**, PROJEKT, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, lipiec 2006r.
- **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, 2006r.
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013**, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, 2008r.
- **Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2013**, Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A., Warszawa, listopad 2005r.
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostrowieckiego do 2020 roku**, Ostrowiec Świętokrzyski, listopad 2005r., opracowana przez Business Mobility International Spółka z o.o.
- **Strategia Rozwoju Gminy Bodzechów**, Bodzechów, 2000r., dokument opracowany przez Fundację Rozwoju Organizacji Gospodarczych Rolników w Modliszewicach.
- **Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Bodzechów, Kielce, 2004r.**, opracowany przez Pracownię Geologiczną Joanna Lasak, Kielce.
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzechów**, Kielce, marzec 2004r., opracowany przez Pracownię Geologiczną Joanna Lasak, Kielce.
- **Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Bodzechów na lata 2007-2013**, Ostrowiec Świętokrzyski, 2007r., dokument stanowiący Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVI/7/2008 Rady Gminy Bodzechów z dnia 8 lutego 2008r..
- Urząd Statystyczny w Kielcach, „**Województwo Świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy**”, Kielce 2008r..
- **Strona internetowa** Gminy Bodzechów: <http://www.ugb.pl/>, <http://www.bodzechow.bip.net.pl/>
- Materiały uzyskane drogą internetową